

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อโครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของผู้นำสตรี

ในกลุ่มเครดิตยูเนียนและสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำกัด:

กรณีศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน

โดย

นางสาวประกายคารา ชำอ้าย

ตุลาคม 2545

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ประยงค์ สายประเสริฐ

ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ทำให้ผู้นำสตรีในกลุ่มเครดิตยูเนียนและสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำกัด ประสบความสำเร็จในการบริหารงาน (2) เพื่อศึกษาปัญหาที่ผู้นำสตรีในกลุ่มเครดิตยูเนียนและสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำกัด ประสบอยู่และเสนอแนะแนวทางในการพัฒนากลุ่มเครดิตยูเนียนและสหกรณ์เครดิตยูเนียนต่อไป ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้นำสตรีของกลุ่มและสหกรณ์แต่ละแห่งจำนวน 3 ท่านและสมาชิกของกลุ่มและสหกรณ์แต่ละแห่งที่ได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบ Simple random sampling รวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 291 คน ซึ่งแบ่งเป็นสมาชิกกลุ่มเครดิตยูเนียนคอนแก่วรรวมใจ 56 คน สมาชิกกลุ่มเครดิตยูเนียนบ้านข้าวแคว 145 คน และสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนหิรัญญาวาสพัฒนา จำกัด 61 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และผ่านการทดสอบความตรงและความเที่ยงแล้ว โดยจัดทำแบบสัมภาษณ์ 2 ชุด ชุดที่ 1 ใช้สัมภาษณ์ผู้นำสตรี และชุดที่ 2 ใช้สัมภาษณ์สมาชิก จากนั้นนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 วิธีคือ (1) วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS/PC) ซึ่งใช้วิเคราะห์ภูมิหลังของผู้นำสตรี และการยอมรับจากสมาชิก (2) วิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ใช้วิเคราะห์ลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยภายในองค์กร และปัจจัยภายนอกองค์กร ผลการวิจัยมีดังนี้

1. การวิเคราะห์ภูมิหลังของผู้นำสตรี อันได้แก่ สภาพแวดล้อม ฐานะทางครอบครัว การอบรมจากครอบครัว ประสบการณ์การทำงาน และความรู้ความเข้าใจในหลักและปรัชญาและวิธีการของสหกรณ์เครดิตยูเนียน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของผู้นำสตรีในกลุ่มเครดิตยูเนียนและสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำกัด

2. การวิเคราะห์การยอมรับจากสมาชิก พบว่า ปัจจัยที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความไม่เห็นแก่ตัว ความรอบคอบ ความเห็นใจ และความไว้วางใจ ส่วนปัจจัยที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ได้แก่ การศึกษา การฝึกอบรม ความคิดริเริ่ม ความยุติธรรม ความกระตือรือร้น ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความมีไหวพริบ การบังคับตนเอง ความเสียสละ ความรับผิดชอบ การบริหารคน การบริหารการเงิน การบริหารวัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ แม้ว่าปัจจัยเหล่านี้จะมีความแตกต่าง แต่เมื่อดูจากค่าเฉลี่ย ระดับคะแนนมีความแตกต่างอยู่ 2 ระดับ คือ ระดับเห็นด้วยมากที่สุด และระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งอยู่ในระดับสูง

3. การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาพบว่า ลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยภายในองค์กร และปัจจัยภายนอกองค์กร มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานของผู้นำสตรีในกลุ่มเครดิตยูเนียนและสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำกัด

4. ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานของผู้นำสตรี มีอยู่ 3 ด้าน คือ ด้านสมาชิกที่ไม่ได้รับข่าวสาร และไม่เข้าใจหลักและวิธีการสหกรณ์ ด้านคณะกรรมการดำเนินการ ที่ไม่มีประสบการณ์ในการทำงาน และไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนอย่างดั่งแท้ และด้านการบริหารงานที่ไม่สามารถให้บริการข่าวสารแก่สมาชิกอย่างทั่วถึง และขาดแคลนอุปกรณ์สำนักงานที่สำคัญ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งจากผลการวิจัย พบว่า ปัญหาและอุปสรรคทั้ง 3 ด้านมีแนวทางในการแก้ไข คือ ด้านสมาชิกใช้วิธีชักจูงใจให้มาเข้าร่วมประชุม เช่น แจกรางวัล เลี้ยงอาหาร เป็นต้น และเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่สมาชิกในเรื่องเครดิตยูเนียน รวมทั้งเรื่องต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสมาชิก ด้านคณะกรรมการควรมีการจัดฝึกอบรมในเรื่อง บทบาทและหน้าที่อยู่เสมอ และมีรางวัลเป็นกำลังใจในการทำงาน ด้านการบริหารงาน ต้องมีการจัดการผสมผสานหลักการบริหารงานในภาคทฤษฎีเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในภาคปฏิบัติ

จากผลการวิจัยทั้งหมดได้ยอมรับสมมติฐานที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ที่ว่า ปัจจัยต่างๆ อันได้แก่ ภูมิหลังของผู้นำสตรี ลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยภายในองค์กร และปัจจัยภายนอกองค์กร มีผลต่อความสำเร็จ ของผู้นำสตรีในการบริหารงานของกลุ่มเครดิตยูเนียนและสหกรณ์เครดิตยูเนียน จำกัด

Abstract of thesis submitted to the Graduate School Project of Maejo University in partial fulfillment of the requirements of the degree of Master of Science in Cooperative Economics

FACTORS AFFECTING SUCCESS IN ADMINISTRATION OF FEMALE
LEADERS IN CREDIT UNION GROUPS AND CREDIT UNION
COOPERATIVES: A CASE STUDY IN CHIANG MAI
AND LAMPOON PROVINCES

By

PRAGAIDARA CHA-AY

OCTOBER 2002

Chairman : Associate Professor Prayong Saiprasert

Department/Faculty : Department of Agricultural Economics and Cooperatives,
Faculty of Agricultural Business

The purposes of this research were to find out (1) factors affecting female leadership in credit union groups and credit union cooperatives to successful in administration ; and (2) problems in credit union groups and credit union cooperatives that female leaders find and present recommendations to develop credit union groups and credit union cooperatives. The data were collected by scheduled interview of 3 women and 291 members selected by the simple random sampling method consisting of 56 members from credit union group of Don-Keaw Reum-Jai, of 145 members from credit union group of Ban Croi-Care, and 61 from credit union cooperative of Herunyawad Padtana and analyzed with 2 methods (1) use of the SPSS/PC⁺ for backgrounds of female leaders and members' acceptance and (2) use of the content analysis for characteristics of women's leadership, factors in organization and factors outside organization. The findings are as follows:

1. women's backgrounds, i.e., environment, family finance, family upbringing, experience and knowledge of credit union's principles, were affecting successful administration of female leaders in credit union groups and credit union cooperatives.

2. Analysis of member's acceptance at 0.05 level, i.e. integrity, unselfishness, circumspection, sympathy and conviction did not significantly affected their success. On the other hand, education, training, initiative, justice, enthusiasm, friendliness, intelligence, self-control, devotion, responsibility and 4 M's, i.e., man , money , material ,and management significantly affected their success but these factors were high at a mean score level.

3. The content analysis of the characters of women's leadership, factors in organization and factors outside organization showed that these affected success in administration of women's leadership in credit union groups and credit union cooperatives.

4. Problems and obstacles of administration contains 3 parts (1) members who can't find the information and do not have knowledge in principle of credit union , (2) a board of director without experience and knowledge in their duty and (3) management without enough information to every member. These problems of members can be solved by providing rewards, meals and knowledge of principle of credit union. Problems of the board of director can be solved by training role and tasks and to give rewards as incentives. Problems of management can be solved by applying management theory into practice.

This research was accepted by hypothesis at 0.05 level that factors of, i.e., backgrounds women's leadership, the characteristics of women's leadership, factors in organization, factors outside organization affected success in administration of female leaders in credit union groups and credit union cooperatives.